

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/058 van 14 juni 2022

over

tekst	ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot attestering van digitale applicaties die gekoppeld zijn aan het Vlaams IT-platform BelRAI en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming
roepnaam	(besluit digitale applicaties en wijziging besluit VSB)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 3 juni 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Hilde Crevits, vice-minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 7 juni 2022, door de VTC ontvangen op 7 juni 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 14 juni 2022 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 14 juni 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot attestering van digitale applicaties die gekoppeld zijn aan het Vlaams IT-platform BelRAI en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november*

2018 houdende uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (hierna “het Ontwerp”), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met het Ontwerp wordt de juridische basis gecreëerd om softwareontwikkelaars te kunnen attesteren voor het connecteren van een digitale applicatie met het Vlaams IT-platform BelRAI¹. De procedure voor de attestering van de digitale applicaties voor de overige VSB-pijlers² wordt gelijkgetrokken, met name voor deze voor mobiliteitshulpmiddelen, woonzorgcentra en revalidatieziekenhuizen.

4. De volgende bepalingen van het Ontwerp handelen over de verwerking van persoonsgegevens (onderlijning VTC):

“Art. 2. Indicatiestellingen die uitgevoerd worden op basis van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming of het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 aan de hand van de BelRAI screener, het Sociaal Supplement, de BelRAI Home Care en de BelRAI LTCF, kunnen in het kader van de voormelde decreten alleen in aanmerking worden genomen als daarbij het Vlaams IT-platform BelRAI of een andere digitale applicatie wordt gebruikt die voldoet aan de functionele en technische vereisten en de vereisten van betrouwbaarheid en veiligheid die de minister bepaalt na advies van een groep van onafhankelijke experts.”

Het gebruik van het Vlaams IT-platform BelRAI of een op grond van dit besluit geattesteerde digitale applicatie vermeld in het eerste lid vormt voor de woonzorgvoorzieningen uit artikel 2, §1,19° van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 een erkenningsvoorwaarde conform artikel 38, tweede lid, van hetzelfde decreet

In dit artikel wordt verstaan onder indicatiestelling: de evaluatie van de zorgbehoefte van de gebruiker om de zorgdoelstellingen of financiering te bepalen overeenkomstig artikel 2,17° van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming.

Art. 3. Het agentschap staat in voor de attestering van de digitale applicaties die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 2, conform de procedure, vermeld in artikel 4.

Er wordt een groep van onafhankelijke experts als vermeld in artikel 2, samengesteld. De experts worden aangewezen door het agentschap in overleg met de betrokken beroepsorganisaties. De minister kan nadere regels bepalen over de samenstelling en de werking van de groep van onafhankelijke experts.

Art. 4. § 1. De softwareontwikkelaars dienen de aanvragen tot attestering als vermeld in artikel 3, eerste lid, in bij het agentschap.

De gedagtekende en ondertekende aanvraag wordt ingediend met een formulier waarvan het agentschap het model vaststelt.

Het formulier, vermeld in het tweede lid, bevat al de volgende gegevens:

- 1° *de identificatiegegevens van de aanvrager;*
- 2° *de beschrijving van de maatregelen voor gegevensbescherming en informatieveiligheid;*
- 3° *de beschrijving van de architecturale structuur van het pakket;*
- 4° *de technische specificaties die toelaten de mogelijkheid tot koppeling met het Vlaams IT-platform BelRAI te beoordelen.*

¹ Belgisch Resident Assessment Instrument

² Vlaamse Sociale Bescherming - pijlers

§2. Het agentschap beoordeelt de aanvraag tot attestering, vermeld in paragraaf 1, en beslist tot de goedkeuring of weigering van de organisatie van het attesteringstraject. Het agentschap kan aan de groep van onafhankelijke experts, vermeld in artikel 3, tweede lid, advies vragen over de aanvraag.

Het agentschap deelt zijn beslissing tot goedkeuring of weigering van de organisatie van het attesteringstraject mee uiterlijk binnen dertig dagen na de dag waarop het de aanvraag tot attestering, vermeld in paragraaf 1, heeft ontvangen.

§3. Bij wijzigingen aan een van de elementen, vermeld in paragraaf 1, derde lid, na de beslissing tot goedkeuring van de organisatie van het attesteringstraject, vervalt die beslissing tot goedkeuring van rechtswege en dient de softwareontwikkelaar in kwestie een nieuwe aanvraag tot attestering in.

§4. Na de goedkeuring van de organisatie van het attesteringstraject, kan de softwareontwikkelaar in kwestie bij het agentschap een verzoek indienen tot de organisatie van testen.

De groep van onafhankelijke experts, vermeld in artikel 3, tweede lid, organiseert binnen negentig dagen na de dag waarop het agentschap het verzoek, vermeld in het eerste lid, heeft ontvangen, testen waarbij wordt nagegaan of de digitale applicatie waarvoor de attestering is aangevraagd, voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 2, en stelt een testrapport op.

De minister kan nadere regels bepalen over de organisatie van de testen, vermeld in het tweede lid.

§5. De groep van onafhankelijke experts, vermeld in artikel 3, tweede lid, bezorgt het testrapport, vermeld in paragraaf 4, tweede lid, samen met een overeenstemmend advies aan het agentschap binnen honderdtwintig dagen na de dag waarop het agentschap het verzoek tot de organisatie van testen conform paragraaf 4, eerste lid, heeft ontvangen.

Het agentschap attesteert de digitale applicatie of weigert de attestering van de digitale applicatie en brengt de aanvrager op de hoogte van die beslissing binnen vijftien dagen na de dag waarop het advies van de groep van onafhankelijke experts heeft ontvangen conform het eerste lid.

De attesten die toegekend worden conform het tweede lid, zijn geldig voor tien jaar, met behoud van de toepassing van artikel 5.

§6. De termijnen, vermeld in paragraaf 2, tweede lid, paragraaf 4, tweede lid en paragraaf 5, eerste en tweede lid, worden geschorst als het agentschap of de groep van onafhankelijke experts, vermeld in artikel 3, tweede lid, bijkomende informatie vragen aan de softwareontwikkelaar.

De termijnen, vermeld in het eerste lid, lopen verder vanaf de dag na de dag waarop het agentschap of de voormelde groep van onafhankelijke experts de bijkomende informatie heeft ontvangen conform het eerste lid.

§7. De softwareontwikkelaars die een digitale applicatie ontwikkelen, kunnen altijd een nieuwe aanvraag tot attestering indienen bij het agentschap.

Art. 5. §1. *Zolang het uitgereikte attest geldig is, wordt de geattesteerde versie van de digitale applicatie en de evolutie ervan geacht te blijven voldoen aan de functionele en technische vereisten en de vereisten van betrouwbaarheid en veiligheid, vermeld in artikel 2.*

§2. Een softwareontwikkelaar met een geattesteerde digitale applicatie implementeert alle wijzigingen aan de functionele en technische vereisten en de vereisten van betrouwbaarheid en veiligheid, vermeld in artikel 2, volgens het versiebeleid van het Vlaams IT-platform BelRAI.

Een softwareontwikkelaar die op eigen initiatief wijzigingen aanbrengt aan de geattesteerde digitale applicatie met een impact op de functionele en technische vereisten en de vereisten van betrouwbaarheid en veiligheid, vermeld in artikel 2, brengt het agentschap daarvan op de hoogte. In die melding aan het agentschap geeft de softwareontwikkelaar een beschrijving van de wijzigingen aan de geattesteerde digitale applicatie.

§3. Als er wijzigingen worden aangebracht aan de geattesteerde digitale applicatie conform paragraaf 2, met een impact op de functionele en technische vereisten en de vereisten van betrouwbaarheid en veiligheid, vermeld in artikel 2, kan het agentschap, na eensluitend advies van de groep van onafhankelijke experts, vermeld in artikel 3, tweede lid, beslissen om bijkomende toelichtingen op te vragen over de gemelde wijzigingen of om nieuwe testen op te leggen voor de digitale applicatie.

§4. Als er aanwijzingen zijn dat een digitale applicatie niet meer zou voldoen aan de functionele vereisten en de vereisten van betrouwbaarheid en veiligheid, vermeld in artikel 2, kan het agentschap, na eensluitend advies van de groep van onafhankelijke experts, vermeld in artikel 3, tweede lid, beslissen om nieuwe testen te organiseren. Afhankelijk van het resultaat van de testen kan het agentschap, na eensluitend advies van de voormelde groep van onafhankelijke experts, beslissen om de attestering te bevestigen of in te trekken.

Art. 6. De attesten die zijn verleend conform de bepalingen van dit hoofdstuk, worden bekendgemaakt op de website van het agentschap met vermelding van hun geldigheidstermijn.

Gelijkaardige wijzigingen, met dezelfde tekst, worden ook aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming."

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Opmerking vooraf

5. Het Ontwerp betreft de eerder triviale verwerkingen in het kader van het certificatieproces van de digitale applicaties. Het betreft duidelijk niet de verwerkingen die er gebeuren door de applicaties of door het IT -platform BelRAI. Wat dit laatste betreft kan grotendeels verwezen worden naar advies 2022/O33³.
6. De VTC wijst er op dat de certificatie die het Ontwerp voorziet geen afbreuk doet aan de AVG-verplichtingen van eender welke betrokken partij, met inbegrip van het eventueel uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB).
7. Een GEB zal alleszins verplicht zijn voor de implementatie van de verschillende digitale applicaties, waarbij ook onder meer medische gegevens van gebruikers van voorzieningen en tewerkstellings- en opleidingsgegevens van personeelsleden van een voorziening verwerkt worden, gelet op **de lijst van de VTC**⁴ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG, zoals ook al aangehaald in het advies 2022/33⁵.
8. De VTC verwijst voor de criteria van een GEB naar de volgende punten :
 - 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, (...) of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

³ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2022_033_advies.pdf

⁴ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties
https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

⁵ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2022_033_advies.pdf, p. 20 - 21

9) wanneer er op grote schaal gegevens van kwetsbare segmenten van de bevolking ingezameld worden of op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. KWESTBARE PERSONEN [criteria 5 en 7];

11) wanneer persoonsgegevens ingezameld worden bij andere Vlaamse of andere bestuursinstanties of derden om vervolgens in aanmerking te worden genomen bij de beslissing om een welbepaalde dienstverlening met een natuurlijke persoon te weigeren of stop te zetten. GEEN DIENSTVERLENING [criteria 6 en 9];

9. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁶.
10. Voor de volledigheid wijst de VTC er tevens op dat het voorwerp van het Ontwerp een technisch – operationele certificatieprocedure is, die nadrukkelijk niet begrepen kan worden als een certificatie in de zin van artikel 42 AVG.
11. Aangezien er evident beroep wordt gedaan op een verwerker wijst de VTC op volgende vereisten:
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
 - aanstellen van een functionaris voor gegevensbescherming door de verwerker;
 - uitsluiten dat de verwerker toegang heeft tot de data tenzij technisch noodzakelijk;
 - aanwijzen van categorieën personen die eventueel toegang hebben tot de persoonsgegevens bij de verwerker en de lijst daarvan een lijst bijhouden.
12. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens delicate gegevens of bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid. Voor wat de beveiligingsmaatregelen betreft, zie luik 9 van dit advies.

2. Voorafgaande toelichting bij de verwerking van persoonsgegevens n.a.v. de attestering

13. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld in het kader van het huidig Ontwerp de volgende zijn:
- experts;
 - softwareontwikkelaars;
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft :
- identificatie- en contactgegevens.
14. Het betreft informatie over natuurlijke personen zoals onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

3. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

15. De wettelijke basis van het Ontwerp is het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, meer bepaald :

“Artikel 60.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de wijze waarop het persoonsvolgend budget aan de gebruiker wordt toegekend.

⁶ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedures voor de financiële en administratieve betrekkingen tussen de gebruikers, de zorgkassen en de zorgvoorzieningen in het kader van de aanvraag, de toekenning en de uitbetaling van de tegemoetkomingen die worden toegekend op basis van dit decreet.

Artikel 145.

§ 2. (...)

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de toepassing van het evaluatie-instrument, vermeld in het eerste lid, wordt herzien en gecontroleerd.

(...)

Artikel 148.

§ 2. (...)

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de toepassing van het door haar bepaalde evaluatie-instrument wordt herzien en gecontroleerd.

(...)

Artikel 150.

§ 2. (...)

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de toepassing van het door haar bepaalde evaluatie-instrument wordt herzien en gecontroleerd.

(...)

Artikel 152.

§ 2. (...)

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de toepassing van het door haar bepaald evaluatie-instrument wordt herzien en gecontroleerd.

(...)"

16. Het Ontwerp verwijst verder naar het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 38, tweede lid, dat niet blijkt te bestaan. De VTC beveelt de Aanvrager aan om dit na te kijken.
17. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
18. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “voldoen aan een wettelijke verplichting die op de

verwerkingsverantwoordelijke rust”, waar het gaat om precieze decretale bepalingen. De VTC beveelt aan om deze rechtvaardigingsgrond toe te voegen aan het Ontwerp of de nota.

19. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁷, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁸ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁹
20. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG¹⁰, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn¹¹. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
21. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden voor die elementen.
22. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

⁷ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁸ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁹ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

¹⁰ "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

¹¹ Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

4. Doelbinding

23. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
24. Het volgende doeleinde kan uit het Ontwerp afgeleid worden : digitale applicaties laten attesteren voor het Vlaams BelRAI Platform opdat de betrokken sectoren op een correcte en veilige manier kunnen werken met de BelRAI-instrumenten en elke zorgverlener deze instrumenten grondig beheerst.
25. Het doeleinde is dan ook welbepaald en transparant. Verder is het doeleinde dat wordt nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
26. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

5. Verantwoordelijkheid

27. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
28. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Artikel 49, § 4 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming duidt het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming aan als verwerkingsverantwoordelijke.
29. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹² voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
30. Deze zal niet verplicht zijn voor de verwerking van de persoonsgegevens van de betrokkenen bij de attestering.

6. Minimale gegevensverwerking

31. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
32. De categorieën betrokkenen zijn :
 - experten;
 - softwareontwikkelaars voor zover het natuurlijke personen betreft;

en de categorieën gegevens betreft :

- identificatie- en contactgegevens;

¹² Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

33. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
34. Wat de instanties die toegang hebben betreft: het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming.
35. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
36. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het decreet geeft in artikel 49 § 5 hiervoor delegatie aan de Vlaamse Regering. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2021 over de tenuitvoerlegging van BelRAI en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bepaalt evenmin een termijn voor de huidige verwerkingen.
37. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang het Agentschap voor Vlaamse Sociale Bescherming de gegevens mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
38. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

7. Juistheid

39. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
40. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

8. Rechten van de betrokkenen en transparantie

41. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
42. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 36, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

9. Beveiligingsmaatregelen

43. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
44. De VTC beoordeelt het zoals in het vorige advies VTC/A/W/2022/033 positief dat geëist wordt dat de softwareleveranciers geattesteerd zijn door het agentschap op basis van een advies van onafhankelijke experts. De VTC beveelt aan om ook als voorwaarde te stellen dat de leveranciers AVG-conform werken/producten leveren. Dat houdt dan niet alleen de toepassing van artikel 32, AVG in maar ook de toepassing van de principes van gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen.
45. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
46. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹³ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁴ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁵ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁶.
47. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁷.

III. BESLUIT

48. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of minstens aan de nota aan de Vlaamse Regering (luik 3);
 - het bepalen van de maximale bewaartermijn of minstens criteria opnemen om de maximale bewaartermijn te kunnen bepalen (luik 6);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 8);
 - ook als voorwaarde voor de attestering van de softwareleveranciers stellen dat deze AVG-conform werken (luik 9);
 - de verwerkersrelatie correct omkaderen (luik 9).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-07-04 17:19:44 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹³ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁴ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁵ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁶ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁷ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>